

Allan Franzén

Postiljonen

Postiljonen

Allan Franzén

Postiljonen

Åbo 2025

Historier om postiljonen och hans vänner berättade författaren
för sina barn på 1980-talet och tecknade senare ur minnet ner valda
berättelser under tiden från september 1986 till mars 1988

© Allan Franzén 2025

Omslagsbild: creazilla.com

ISBN: 978-952-80-8459-4

Förlag BoD - Books on Demand, Mannerheimvägen 12 B, Helsingfors, bod@bod.fi
Tryck Libri Plureos GmbH, Hamburg, Tyskland

INNEHÅLL

1. De kära grannarna.....	7
2. Kusin Kalle.....	9
3. Vad hände med posten?.....	11
4. Snöskottning.....	14
5. Våren kommer i ridskolan	16
6. Från cykel till segel	18
7. Faster Emilia	26
8. Flygningar	29
9. ”Slafsen” kommer	33
10. Julafton i granngården	36

1. De kära grannarna

Postiljonen bodde i ett lagom stort, ljusbrunt hus med mörkbruna knutar. Inuti fanns vanliga våningen, vinden och en källare. Postiljonen bodde ensam i sitt hus. Men folk kom ofta och hälsade på där. Barnen från grannskapet till exempel.

Fyra av barnen kom särskilt ofta och hälsade på. Det var två pojkar och två flickor.

– Hej postiljonen, får vi komma och hjälpa dig? Barnen syntes utanför grinden. Postiljonen tyckte det var bra att förena nytta och nöje när någon hälsade på. Det är roligt att göra saker tillsammans.

Först var det tyst och barnen hörde ingenting. Då gick största pojken fram till dörren och knackade på. Det skulle man göra med en lös björntass av trä som hängde utanför dörren.

Lilla flickan hoppade upp i luften och försökte titta in genom fönstret. – Där ligger han på kökssoffan och sover! Riktigt. Det var den tid postiljonen brukade ta sin middagslur efter jobbet. Klockan var halv fyra.

– Kom in! Postiljonen hade med ett skutt tagit sig ur soffan och gått fram och öppnat dörren. Håret var rufsigt och ögonen plirade. Det var inte så lätt att ens räkna barnen.

Det fanns ingenting att begära hjälp med, eftersom postiljonen inte just nu höll på och gjorde nånting. – Men idag kan ni komma på husesyn. Ni har ju inte sett alla rum ännu.

– Pax för att först se vinden, ropade mindre pojken och hoppade två trappsteg upp. – Men vinden kommer sist, sa postiljonen. Nån ordning ska det vara. Vi börjar där vi är.

– Men vi har ju sett allt här, sa större flickan. – Är du säker på det, sa postiljonen och såg finurlig ut. – Men kom allihop nu, så går vi runt.

I köket tittade barnen inte just på nåt annat än dynan i soffan. På den stod det ”Morgonstund har guld i mun” ovanför en sött sovande gubbe. Dynan var sydd av postiljonens faster Emilia. Sovrummet bjöd inte på nåt särskilt. I vardagsrummet stannade barnen en lång stund. Den stora klaffbyrån fängade helt uppmärksamheten.

– Har den lönnfack, frågade lilla flickan. – Det berättar jag inte nu, blev det korta svaret. – Jaha-a, utbrast mindre pojken och satte vänstra pekfingret i vädret. – När får vi undersöka byrån?

– Klaffbyrån är privata, löd postiljonens bestämda svar.

– Men snälla, plis, sa alla barnen på en gång. – Plis, sa postiljonen, om husesynen ska kunna fortsätta så går vi till källaren nu.

– Fem trappor upp ner i källaren, sa största pojken som hade hört en konstig historia en gång. Och så störtade han hals över huvud ner i trappan. Men det skulle han inte ha gjort, för efter en stund hördes klafs och så ett klirr.

– Stackars Murre, sa postiljonen. – Nu blev katten utan mjölkfat.

Katten Murrens mjölkfat brukade stå i källartrappan, i vinkelkröken där ett fönster dessutom släppte in litet ljus ovanifrån. Murre hadesjälvt hoppat upp i det solvärmda fönstret för att ta sig en tupplur. Nu hade hon vaknat och såg förnärmat ut.

– Inte visste vi att du, gamla postiljon, hade en katt, sa barnen. – Jag vet det knappt själv ännu, för den spankulerade in här i förrgård, sa postiljonen. Den verkar vara bortsprungen, men vill inte gå härifrån, så jag måste väl hålla den. Men annars är jag väl inte gammal, bara tre gånger den äldsta av er.

– Jaha, sa barnen och tittade in i bastu och tvätttrum. Men ingen ville tvätta sig, fastän postiljonen föreslog det. När mindre pojken såg en bred dörr med lustigt svarvat handtag blev det mera fart.

Alla barnen tog i handtaget på en gång, men ingenting hände. – Är den låst, frågade större flickan. – Nej. Alla ryckte och slet, utan resultat. – Tryck i ändan av handtaget. Nu flög alla in genom dörren på en gång och landade i en hög på golvet. – Bra att jag har en madrass på golvet i mitt hobbyrum när jag ligger och tänker, smålog postiljonen och la sig mitt i barnhögen. – Ska du inte pyssla i hobbyrummet, sa lilla flickan. Det brukar pappa göra i vårt.

– Det brukar jag också, svarade postiljonen, men ibland vill jag fundera över något, och då är det så bra att få ligga utsträckt och räta på benen. – Ja, det var bra att ha en madrass, när man ramlar in i det här konstiga rummet, sa alla barnen på en gång och rullade runt ett par extra varv åt var sitt håll, så att de till sist hamnade av madrassen.

– Nu ligger ni i vattnet, sa postiljonen och tog upp madrassen för att lägga undan den i ett hörn av rummet. Sedan gick barnen omkring i hobbyrummet för att titta på hyvelbänken och alla möjliga verktyg som fanns upphängda på olika ställen. Det var intressant. Hit måste de få komma flera gånger, menade både pojkarna och flickorna. Det är klart, menade också postiljonen.

Ding dong, ding dong, ding dong, ding dong hördes ett avlägset ljud genom taket. Vad var det där? Flickorna tyckte det lät vackert. Postiljonen berättade att det var hans klocka uppe i vardagsrummet som slog fyra. Nu måste han gå till köket för att börja ställa i ordning sin middag.

– Får vi äta hos dig, tyckte barnen. Kanske någon annan gång, menade postiljonen. Jag skall idag bara söka rätt på en konservburk att ha tillsammans med min uppstekta sparade potatis. Snart skall vi upp på vinden.

Vinden, javisst. Inför den spännande utsikten glömde både pojkar och flickor allt annat och skulle just rusa iväg uppför trapporna. I samma ögonblick ringde det på ytterdörren.

2. Kusin Kalle

Barnen stannade upp. Lilla flickan började undra vart hon skulle ta vägen. Postiljonen ropade: Stig in! Alla barnen försvann hals över huvud in i köket.

– Nej men tjänare Kusin Kalle! Hur står det till? Barnen i köket hörde hälsningsorden och huvudena började titta fram vid sidan av dörren. – Hej gamla galosch, svarade den främmande mannen som hade kommit in i tamburen. Barnen hade inte sett honom förr och började undra om det var dags att gå hem.

– Är det dina barn, frågade kusin Kalle av postiljonen. Javisst, just nu åtminstone, svarade postiljonen finurligt. – Jag är mammas och pappas, sa lilla flickan. Hon var inte riktigt säker på vad som var skoj och vad som var på riktigt. – Men ser du inte hur min näsa liknar postiljonens, sa största pojken, som fattade galoppen.

Kusin Kalle konstaterade i varje fall att största pojken inte hade någon mustasch, så kanske han var till låns i alla fall. Men nu föreslog postiljonen att kusin Kalle skulle stiga in och dela konservburken till middag med honom. Det passade bra, tyckte Kalle. Han tyckte i alla fall att han inte skulle stanna så länge, utan att postiljonen sedan kunde komma hem till honom ett slag. Där fanns nämligen en plättsmet, men han behövde låna postiljonens panna.

– När får vi gå upp på vinden, frågade mindre pojken som nu kom ihåg vad det var de egentligen hade tänkt göra. – Gå ni bara, menade postiljonen, medan kusin Kalle och jag sitter i köket och pratar en stund. Bara ni inte rör ihop någonting däruppe. – Nej nej, lovade barnen, och tog trappan upp i några kliv.

Hur det nu var, så satt postiljonen och kusin Kalle i en timme och pratade och kaverade, allt medan de mumsade på kalopsen ur konservburken och på den stekta potatisen. Sedan blev det bråttom till kusin Kalle och plättsmeten. Postiljonen hade tagit fram pannan och tänkte kusin Kalle skulle ta den. Men medan han gick efter sina skor hade kusin Kalle redan hunnit fram till ytterdörren. – Tänker du låsa dörren, undrade kusin Kalle. – Det är väl nog bäst, hördes svaret ur garderoben. Vem vet hur länge vi stannar hos dig.

Så låste postiljonen dörren och satte nyckeln på en spik under trappan. Efter det promenerade vännerna i lugn och ro sin väg.

– Hjälp, vad skall vi nu göra, sa flickorna ängsligt. Vi är ju inlåsta! Lugna er, sa pojkarna. De kommer nog snart tillbaka. Nu skall vi fortsätta vår upptäcktsfärd.

– Hemliga facket! ropade större flickan. Vi ska ta reda på hemliga facket. Nu går vi till byrån. Så hoppade de iväg hals över huvud. Väl framme vid byrån öppnade de klaffen för att börja söka. Innanför låg ett stort papper utbrett. På papperet stod orden: Om du ser det här är du på olovliga vägar.

– Nej men, vad han är listig, sa mindre pojken. – Han tror att vi inte skall våga undersöka mera, menade stora pojken. Postiljonen är snäll, sa större flickan. Vi måste nog göra som han säger. Säkert visar han lönnfacket någon gång.

Nåja, barnen stängde klaffen och gick till köket. – Jag är hungrig, sa mindre pojken. Postiljonen och kusin Kalle satt här och bara åt och åt, medan vi inte fick någonting.

– När han har låst in oss, måste vi åtminstone få äta hans skeppsskorpor, sa största pojken som hade fått syn på en stor burk som det stod ”Skeppsskorpor” på. – Med marmelad, sa större flickan. – Jag vill ha mycket smör, glufsade mindre pojken. Och ost och korv. – Det är slut, sa största pojken. Nu finns här bara skorpor och marmelad.

Allt nog lät barnen skorporna och äppelmarmeladen sig väl smaka. Ända tills burken var tom. Då började mindre pojken känna av knip i magen. Man gick ut i tamburen och satt sig på golvet för att vänta. När klockan slog sju kändes kvällen som en halv evighet.

Hemma hos kusin Kalle höll bekymren på att hopa sig. Först hittade kusin Kalle ingen nyckel. Men postiljonen såg att ett fönster var öppet och tog sig in med ett viget skutt. Kusin Kalle hade försökt ropa något till honom, men postiljonen hade allt för bråttom för att höra. Plask hördes det. – Förstår du inte att jag behövde ha en fälla för att lura tjuvarna, påpekade kusin Kalle. Han hade nog en aning svårt att hålla sig för skratt, när han lurade in genom fönstret och såg en genomblöt postiljon loma omkring på köksgolvet.

– Kom in själv och stå inte där och stoltsera, muttrade postiljonen förtrytsamt.

– Ja, jag måste ju komma in för att reda upp, sa kusin Kalle och hoppade ner på sitt våta golv. Bunken släpades till badrummet, golvet torkades och sedan gällde det att hitta plättmeten.

– Måste du gömma allting, frågade postiljonen efter att ha tagit sig en titt genom köksskåpen. – Det brukar jag, svarade kusin Kalle och sökte febrilt i badrummet, där han trodde smeten hade blivit lämnad. – Nej, här är den, utropade postiljonen när han stod på en pall i städskrubben. – Aj aj, tappa den inte, sa kusin Kalle, men med glad röst. Det var skönt att inte mera behöva leta.

Plättarna stektes i ett huj. Men Kalle höll på att sätta den femte i vrångstrupen när postiljonen ropade till.

– Barnen! De är ju inlåsta! – Nej, verkligen sa kusin Kalle. Vi tar min cykel och reservcykel och far kvickt iväg. Sagt och gjort. Kumpanerna slängde benen över sitsarna och trampade iväg.

Äventyr i hemtrakten

Vad händer när postiljonen och hans vänner träffas?
Författaren berättade det här för sina barn och skrev sedan
ner det mesta så det skulle gå att läsa. Var så god och ta del!

ISBN 978-95-2808-459-4

9 789528 084594